

Spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistík

11.04.2023 | | Počet zobrazení:null

Spotrebiteľské ceny (inflácia)

Index spotrebiteľských cien tovarov a služieb vyjadruje priemernú mieru zmeny cien tovarov a služieb kupovaných za účelom spotreby v prevažnej väčšine domácností v Slovenskej republike. Štatistický úrad SR počíta Index spotrebiteľských cien pre všetky domácnosti, ktorý charakterizuje cenový vývoj v celospoločenskom priemere a zároveň Indexy spotrebiteľských cien (životných nákladov) pre vybrané typy sociálnych skupín domácností - zamestnancov, dôchodcov a za skupinu nízkopříjmových domácností. Výber reprezentantov v indexoch spotrebiteľských cien pre všetky domácnosti, ako aj pre jednotlivé sociálne skupiny domácností je rovnaký, odlišujú sa iba ich váhy.

Spotrebiteľské ceny jednotlivých reprezentantov sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb, kde obyvatelia obvykle nakupujú. Ceny sú zisťované počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca. Za cenové reprezentanty boli vybrané výrobky a služby, ktoré sa významne podieľajú na výdavkoch obyvateľstva a svojím rozsahom reprezentujú celú sféru spotreby. V súlade s metodikou Eurostatu sa univerzálny spotrebný kôš člení na 12 odborov podľa klasifikácie COICOP.

Ceny produkčných štatistík

Účelom štatistických zisťovaní cien produkčných štatistík je zabezpečiť spracovanie predajných cien výrobcov. Index cien výrobcov vyjadruje mieru cenových zmien súboru vybraných významných výrobkov stálej kvality vyrábaných výrobcami určených pre domáci trh, pri indexe cien priemyselných výrobcov taktiež na export a v úhrne. Indexy cien produkčných štatistík slúžia najmä na sledovanie vývoja cien, k analytickým účelom a k deflovaní tržieb vybraných skupín priemyselnej produkcie a údajov národných účtov.

Zisťovania prebiehajú pomocou štatistických formulárov, ktoré sú zasielané na vybrané spravodajské jednotky. Formuláre vyplňujú vybrané za vybraných reprezentantov. Zisťujú sa realizačné ceny produkcie dodávanej do tuzemska na tzv. primárnom trhu medzi výrobcom a prvým odberateľom. Cena je sledovaná bez dane z pridanej hodnoty a bez spotrebnej dane.